

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7Em/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718200139
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2018:2718200139.1

Uznesenie

Okresný súd Skalica v právnej veci oprávneného: W.. G. P., L.. XX.XX.XXXX, J. Č. XX, XXX XX D. proti povinnej: R. P., L.. XX.XX.XXXX, J. K.. Q. XX, XXX XX D., o návrhu na výkon rozhodnutia o styku s mal. deťmi: X. P., L.. XX.XX.XXXX S. O. P., L.. XX.XX.XXXX, takto

rozhodol:

I. Súd návrh na výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletými deťmi: X. P.M., L.. XX.XX.XXXX S. O. P., L.. XX.XX.XXXX zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa podaním doručeným súdu dňa 22.01.2018 do konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 7P/53/2017 domáhal výkonu rozhodnutia č. k. 7P/86/2016 - 71 zo dňa 15.12.2016.

2. Predmetné podanie súd posúdil ako návrh na vykonanie súdneho rozhodnutia a preto ho vylúčil na samostatné konanie a zapísal ako nový návrh.

3. Oprávnený v návrhu uviedol, že po mnohých rozhovoroch s matkou mal. detí v snahe obnoviť režim striedavej starostlivosti aj počas decembra 2017 a januára 2018 sa chovanie matky nezmenilo a situácia sa stále zhoršuje. Povinná aj po mnohých upozorneniach úmyselne porušuje rozhodnutie súdu o striedavej starostlivosti a úmyselne marí jeho výkon a zároveň tým spôsobuje odtrhnutie detí od otca a zvyšku rodiny a ich izoláciu. Zároveň uviedol, že nakoľko má svoje deti rád, tak mu záleží na ich správnom komplexnom rozvoji a príprave do života v dospelosti a chce sa aj naďalej podieľať na ich výchove a nie byť len ich sponzorom a sponzorom ich stále nezamestnanej matky.

4. Súd dňa 12.06.2018 v zmysle § 380 Civilného mimosporového poriadku požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica o poskytnutie súčinnosti a prešetrenie dôvodov nepodrobenia sa výkonu rozhodnutia.

5. Dňa 19.07.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica doručil súdu správu, v ktorej uviedol, že podľa vyjadrenia matky začali vznikať v priebehu roku 2017 problémy so striedavou osobnou starostlivosťou, nakoľko maloleté deti odmietali ísť k otcovi, prípadne prišli k matke uprostred týždňa, keď mali byť s otcom. Dňa 03.07.2018 sa uskutočnil pohovor s matkou, kde uviedla, že v priebehu marca 2018 sa s oprávneným dohodli, že vyskúšajú styk maloletých detí podľa rozsudku č. k. 7P/53/2017 - 115 zo dňa 06.03.2018. Deti si na tento styk s otcom zvykli, avšak počas mája 2018 začal otec opäť matke uvádzať, že trvá na striedavej osobnej starostlivosti. Podľa matky sa deti počas školského roka u otca nepripravovali a otec sa vyhovára, že nemali pri sebe potrebné pomôcky na ďalší deň alebo že nemajú úlohu. Matka sa vyjadrila, že sa snaží deti motivovať, aby k nemu išli. Podľa matky mal. O. robí otcovi napriek pri tvorení voľného času, keď otec navrhne niečo a mal. O. urobí presný opak a hneď sa mu prispôsobí aj mal. X.. Dňa 04.07.2018 sa uskutočnil pohovor s otcom a ten uviedol, že v apríli 2018 sa s

matkou dohodol, že vyskúšajú styk s deťmi podľa vyššie spomenutého rozsudku a asi po mesiaci a pol obnovia striedavú osobnú starostlivosť. Podľa vyjadrenia otca prestal fungovať režim detí a zlyhávala výchova, nakoľko nevedel vychovávať deti len 5 hodín denne. Maloleté deti majú rozbitý celý deň a k otcovi chodia len na návštevu. Dňa 06.07.2018 sa uskutočnil pohovor s maloletými deťmi, ktoré uviedli, že zvykli chodiť k otcovi podľa nového rozsudku a táto úprava im vyhovuje. Nechcú chodiť k otcovi každý deň v jednom týždni a viac im vyhovuje keď sú tieto dni rozdelené do dvoch týždňov, pretože v týždni keď boli u otca dosahovali nedostatočný prospech a známky v škole. Otec s nimi nepíše úlohy a ani im ich nekontroluje a ak mu ich prinesú na kontrolu, tak povie, že nemá čas. Deti často počas pobytu u otca kontaktujú matku, že chcú ísť k nej už v sobotu. Dňa 08.07.2018 o 18:00 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zúčastnil na odovzdávaní maloletých detí otcovi prostredníctvom pozorovania bez vedomia rodičov. Matka deti priviezla pred dom otca, ktoré sa s ňou rozlúčili a privítali sa s otcom. Dňa 12.07.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica kontaktoval matku, ktorá uviedla, že deti boli u otca od nedele od 18:00 do pondelka večer, kedy si matka bola po ne, nakoľko v utorok ráno išli na slávnosť promócií K. J.. Vrátili sa až neskoro večer a deti preto išli k otcovi až v stredu ráno. Ten istý večer sa mal. O. vrátil k matke a mal. X. ostala pri otcovi. Dňa 16.07.2018 o 18:00 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zúčastnil na odovzdávaní mal. detí matka podľa dohovoru rodičov, avšak otec a ani mal. deti sa nedostavili pred domácnosť matky. Dňa 16.07.2018 bola telefonicky kontaktovaná matka, ktorá uviedla, že mal. X. bola u otca od stredy do soboty a mal. O. od piatku do soboty. V piatok večer deti písali matke, že chcú ísť od otca domov, matka sa ich snažila motivovať, aby ostali u otca do nedele. V sobotu boli deti objednané ku kaderničke, čiže v tom týždni, keď mali byť s otcom a preto ich otec ku kaderničke neodviezol. Deti prišli samé a následne ich matka odviezla domov a odmietali ísť k otcovi a vyjadrili sa, že idú k matke. Mal. O. sa vyjadril, že už nikdy k nemu nepríde a otec obviňoval matku, že deti motivovala, aby išli k nej.

6. Podľa § 370 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

7. Podľa § 372 CMP, účastníkmi konania o výkone rozhodnutia sú maloletý, ten, kto je z exekučného titulu oprávnený a povinný.

8. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

9. Podľa § 377 ods. 1 CMP, proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné.

10. Podľa § 373 CMP na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

11. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „vyhláška č. 207/2016 Z. z.“), súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

12. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky č. 207/2016 Z. z., pri zisťovaní existencie ospravedliteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého.

13. Podľa § 3 ods. 4 vyhlášky č. 207/2016 Z. z., ak súd požiada v konaní o výkone rozhodnutia príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o preverenie dôvodov nesplnenia povinností uloženej rozhodnutím súdu, príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracuje na požiadanie súdu správu, ktorá má náležitosti uvedené v § 5 písm. a) až d) vyhlášky. Ak bola ako súčasť vykonávaných opatrení podľa osobitného predpisu navrhnutá mediácia ako odborná metóda na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine, správa podľa prvej vety obsahuje aj informáciu o mediácii.

14. Úlohou súdu v konaní o výkon rozhodnutia je v prvom rade viesť povinného rodiča k tomu, aby si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo súdneho rozhodnutia plnil dobrovoľne. Pred nariadením výkonu rozhodnutia súd zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú dôvody, pre ktoré sa mu podrobiť nemôže. Úlohou súdu je posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv a povinností oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Súd rozhodujúci o výkone rozhodnutia vo veci styku rodiča s maloletým dieťaťom je povinný zisťovať, z akého dôvodu sa tento styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku má rodič povinný ako aj oprávnený a taktiež správanie dieťaťa.

15. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 25/03 zo dňa 24. novembra 2004, v ktorom ústavný súd konštatuje, že povinnosť použiť donucovacie prostriedky za účelom nadviazania styku medzi rodičom a dieťaťom nie je absolútna a výkon rozhodnutia použitím donucovacích prostriedkov nie je niekedy nielen žiaduci, ale ani vhodný tam, kde môže spôsobiť väčšie škody na psychike maloletého, než je možné a prípustné s ohľadom na jeho záujem. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva v tejto súvislosti pripomína, že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Olsson vs. Švédsko č. 10465/83). Je potrebné nájsť určitý a konkrétny spôsob zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa, a čo je v záujme jeho rodičov.

16. Nie je vždy účelom konania o výkone súdneho rozhodnutia vo veciach maloletých detí, aby súd automaticky siahal k donucovacím prostriedkom za nedodržiavanie styku podľa súdneho rozhodnutia. K týmto prostriedkom súd pristúpi až vtedy, ak sa skutočne povinná osoba nepodrobuje súdnemu rozhodnutiu a neexistujú vážne ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa nemôže rozhodnutiu podrobiť. Súd pritom vychádza zo skutkového stavu, rozhodujúceho v čase vydania rozhodnutia. Nie je zmyslom a účelom konania, aby súd nariaďoval výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, aby tým sankcionoval povinnú osobu za nedodržiavanie súdneho rozhodnutia v minulosti. Pre súd je rozhodujúce, či povinný rešpektuje súdne rozhodnutie (teda či dochádza ku styku maloletého s oprávneným) v čase rozhodovania súdu. Súd musí pri rozhodovaní vziať do úvahy stabilitu právnych vzťahov účastníkov konania s ohľadom na maloleté dieťa. Automaticky siahť k donucujúcim opatreniam nemožno považovať za účelné. Nariaďovanie výkonu súdneho rozhodnutia môže totiž spôsobiť ďalšie vyostrenie právnych vzťahov medzi účastníkmi konania. Maloleté deti môžu, vzhľadom na svoj vek, reagovať na prebiehajúce konanie emocionálne a so zvýšeným stresom.

17. Súd po začatí konania zisťuje, či sa povinný skutočne nepodrobuje súdnemu rozhodnutiu a či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže rozhodnutiu podrobiť. Pri zisťovaní existencie ospravedliteľných dôvodov súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností (napr. či urobil všetko pre to, aby došlo k realizácii plnenia, či je sám príčinou nesplnenia povinnosti a pod.) a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia. Súd v odôvodnených prípadoch (vek a rozumová vyspelosť) prihliadne aj na správanie a názor maloletého.

18. Obvyklým dôvodom, pre ktoré dochádza k podaniu návrhu na výkon rozhodnutia je vzájomné negatívne správanie sa rodičov, ktorí nie sú schopní prekonať nevráživosť, ktorú prenášajú na maloleté dieťa. Za takých podmienok nie každý výkon súdneho rozhodnutia môže byť v záujme maloletého dieťaťa, u ktorého môže vzniknúť pocit neistoty, nestability. Účelom konania je snaha dosiahnuť spravodlivú rovnováhu medzi záujmami účastníkov konania a všeobecným záujmom, ktorý spočíva v dodržiavaní zásad právneho štátu. Pri súdnom vynucovaní styku nie je možné postupovať tak, aby návrh na výkon rozhodnutia sa stal procesným prostriedkom slúžiacim výhradne k tomu, aby za každú cenu aj proti záujmu maloletého dieťaťa, bola dosiahnutá ochrana oprávneného záujmu jedného z rodičov na realizáciu styku s maloletým (Ústavný súd ČR, sp. zn. IV. ÚS 25/2003).

19. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený v uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 553/2016 zo dňa 14.09.2016, podľa ktorého: „Ústavný súd poukazuje aj na existujúcu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorý v obdobnej veci uviedol, že pokiaľ je preukázaná existencia rodinného vzťahu v zmysle článku 8 dohovoru, mal by štát v zásade konať tak, aby umožnil rozvoj tohto vzťahu, a mal by pritom prijať vhodné opatrenia k naviazaniu styku medzi dotýčným rodičom a dieťaťom (Kutzner proti Nemecku, č. 46544/99, bod 61,ESLP 2002-I). Povinnosť

štátnych orgánov prijať opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s dieťaťom, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti, nie je absolútna. Porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb vždy predstavuje dôležitý faktor. Štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby tejto spolupráci napomohli, ale ich povinnosť využívať donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená. Musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a hlavne na najvyšší záujem dieťaťa a jeho práva, ktoré mu priznáva čl. 8 dohovoru (Volský proti Českej republike, bod 118). Článok 8 dohovoru v žiadnom prípade neopravňuje rodiča na to, aby vyžadoval prijatie opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa [Elsholz proti Nemecku (Veľký senát), č. 25735/94, body 49, 50, ESLP 2000-VIII]. Rozhodujúce je zistiť, či štátne orgány prijali na účely uľahčenia styku všetky nevyhnutné opatrenia, ktoré od nich bolo možné v danom prípade rozumne očakávať (Nuutinen proti Fínsku, č. 32842/96, bod 128, ESLP 2000-VIII). Vnútroštátne súdy zabezpečujúce výkon rozhodnutia sú povinné zaistiť vhodnú rovnováhu medzi záujmom dieťaťa žiť v pokojnom prostredí a záujmami otca, ktorými bol vedený pri podnikaní svojich krokov. Pokiaľ súdom prijaté opatrenia, ktoré je možné od neho očakávať s cieľom zabezpečiť výkon práva na styk s dieťaťom, nevedli k uspokojivému výsledku, pozitívne povinnosti štátu vyplývajúce z dohovoru nespočívajú v povinnosti dosiahnuť určitý výsledok, ale iba v povinnosti vynaložiť k tomu prostriedky; súdy totiž nie sú všemocné, najmä ak sa v záležitostiach v oblasti rodinného života dostávajú do stretu s rodičmi, ktorí nie sú schopní prekonať svoju nevraživosť a nehľadia pritom na záujmy vlastného dieťaťa (Pedović proti Českej republike, č. 27145/03, body 109, 115, 18. 7. 2006)“.

20. Súd po preskúmaní a posúdení návrhu oprávneného na nariadenie výkonu rozhodnutia vo veci mal. detí dospel k záveru, že ten je nedôvodný. Súd nemal z podaného návrhu jednoznačne preukázané, že povinná by nedodržiavala svoju povinnosť, ktorá jej bola uložená vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 7P/86/2016 - 71 zo dňa 15.12.2016. Nakoľko vo veci bolo rozhodnuté novým rozhodnutím a to rozsudkom č. k. 7P/53/2017 - 115 zo dňa 06.03.2018, ktorým súd opätovne upravil styk s maloletými deťmi a podľa vyjadrenia rodičov detí sa tí snažili skúsiť realizovať styk podľa uvedeného rozsudku, aj keď ešte nie je právoplatný (zo strany otca bolo podané odvolanie). Súd má za to, že v danej veci nie je v záujme hospodárnosti konania potrebné riešiť výkon rozhodnutia, ktoré bolo zmenené iným rozhodnutím a to aj napriek tomu, že voči rozsudku č. k. 7P/53/2017 - 115 zo dňa 06.03.2018 bolo podané odvolanie. V danom prípade je súd toho názoru, že je potrebné počkať za rozhodnutím odvolacieho súdu o podanom odvolaní a následne sa dožadovať výkonu toho rozhodnutia, ktoré bude v predmetnej veci právoplatné a vykonateľné. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že rozhodovanie vo veciach maloletých detí je vybavované v čo najkratšom možnom čase a týmto sa bude riadiť aj odvolací súd, nakoľko rozhodnutie je v ich záujme, ktorým súd a zákon poskytuje zvýšenú ochranu a starostlivosť.

21. Na základe uvedeného preto súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, aby poskytol súdu súčinnosť a preskúmal pomery v rodine maloletých a oprávneného a zároveň, aby poskytl súdu správu o priebehu realizácie styku maloletých s otcom ako oprávneným. V podrobnej správe zo dňa 18.07.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica opísal situáciu v rodine maloletých zo strany matky a situáciu zo strany otca tak, ako je to uvedené v bode 5. tohto uznesenia a zároveň poskytol súdu aj správu o priebehu dvoch stretnutí maloletých s otcom. Zo správy nemal súd v žiadnom prípade preukázané, že matka ako povinná bránila v realizácii styku. Zo správy vyplývalo, že práve maloleté deti majú problém ostať u otca dlhší čas o čom sa aj samé vyjadrili a zároveň aj uviedli, že sa s otcom nechcú byť dlhšie. Nakoľko táto situácia nie je zapríčinená matkou, keďže deti vzhľadom na svoj vek už majú právo vyjadriť svoj názor, na ktorý je potrebné aj prihliadnuť, tak nie je v ich záujme, aby bolo nutné nariadovať výkon rozhodnutia proti ich vôli, keďže preukázateľne s otcom sa odmietajú stykať, resp. odmietajú byť u neho dlhší čas. Súd mal zo správy doručenej súdu preukázané, že oprávnenému a povinnej bolo poskytnuté sociálne poradenstvo s Referátom poradensko-psychologických služieb, s ktorým obaja rodičia súhlasili.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.